

[Ole Espersen]

behandling af diplomaterne dér – en behandling, som vi alle sammen tager afstand fra.

Duetoft (CD):

Jeg er naturligvis meget tilfreds med, at ministeren har den holdning, at vi skal reagere meget voldsomt på det, der sker over for kurderne. Men når ministeren siger, at Danmark har peget på sanktioner og militære muligheder, vil jeg gerne spørge, hvilke sanktioner ministeren taler om, for der er jo rent faktisk i dag sanktioner over for Irak. Hvor ser ministeren muligheden for at stramme disse sanktioner? Er det ikke sådan, at den eneste forøgelsesmulighed faktisk er den militære side?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må først sige til hr. Ole Espersen, at jeg er uenig med ham, når han synes, at reaktionen over for det, der sker mod kurderne, har været for svag. Det har den bestemt ikke været fra dansk side, og jeg mener heller ikke, den har været det fra de os nærtstående lande.

Men det er rigtigt, at vi i FN's sikkerhedsråd har oplevet et par, skal vi sige os fjernerestående lande eller i hvert fald lande, der ikke tælles blandt vore allierede, som har været noget uldne i deres reaktioner, formentlig på grund af indrepolitiske hensyn, da de også har nationale mindretal, som de behandler dårligt.

Men jeg mener ikke, at man med rette kan rejse tvivl om den stærke holdning, der er til det, der foregår over for kurderne.

I øvrigt er vi enige i substansen, så lad os da i hvert fald notere det.

Hr. Duetoft spørger, hvilke sanktioner der kan komme på tale. Dertil kan jeg sige, at de sanktioner, der for øjeblikket er imod Irak, jo er knyttet sammen med problemet om invasionen af Kuwait og spørgsmålet om en løsning af det problem.

Det, man kunne forestille sig – den tanke, vi har rejst fra dansk side – var, at da der nu efter vores opfattelse her foreligger en sag, der skal behandles i henhold til FN-pagtens kapitel 7, kunne man, ligesom man gjorde i sin tid i spørgsmålet om Kuwait, åbne mulighed for sanktioner og anvendelse af militær magt til løsning af problemet med kurderne. Desværre har det siden vist sig, at det næppe er muligt at komme igennem med det i Sikkerhedsrådet, men det skyldes ikke Danmark, det skyldes ik-

ke EF-landene, det skyldes ikke USA. Det skyldes helt andre af dem, der er i stand til at forhindre det. Jeg røber ikke meget ved at sige, at den sovjetiske og den kinesiske holdning har været meget tøvende.

Det, vi så i stedet for må undersøge mulighederne for, er at udnytte de sanktioner, der allerede er sat i kraft i en anden anledning, og kæde dem sammen med kurdernes situation. Og under besvarelsen af det næste spørgsmål vil jeg kunne sige, at det gør vi.

Ole Espersen (S):

Jeg er ikke i tvivl om, at det er sværere at få Sovjetunionen og Kina med til at vedtage sikkerhedsrådsresolutioner af den karakter, vi taler om her, men selvfølgelig afhænger succesen også af, hvilken iver man selv udviser, hvilken styrke man lægger bag sine bestræbelser.

I den sammenhæng vil jeg afslutningsvis spørge ministeren, om han er uenig i den vurdering, som ledende dagblade i USA, f.eks. New York Times, anlægger, når de kritiserer den amerikanske præsident for alt for langvarig passivitet i forhold til massakrerne på kurderne.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg synes, hr. Ole Espersen argumenterer meget bagvendt. Når det forhold, at Kina og Sovjetunionen ikke vil være med til at gøre en virkelig effektiv indsats imod dem, der prøver at undertrykke kurderne, pludselig skal drejes til en bebrejdelse mod USA for ikke at lægge pres nok på Kina og Sovjetunionen, er der tale om en tankegang, der er så bagvendt, at vist kun hr. Ole Espersen kan stå for den.

Jeg synes, det er urimeligt, og jeg er uenig med dem, der kritiserer den amerikanske præsident for passivitet. Jeg noterer mig også i en hjemlig sammenhæng, at de, der kommer med den kritik, er præcis de samme som dem, der tidligere har kritiseret USA, når de uden tilstrækkelig FN-opbakning er gået ind f.eks. i Grenada eller i Panama, og jeg må bede om, at man prøver at begrænse den dobbeltmoral, man her anklager andre for, mest muligt hos sig selv.

Ole Espersen (S):

Nu er jeg ikke klar over, hvorfor Grenada og Panama skal inddrages i denne sag. Jeg taler